

BZHIK.IR
گروه آموزشی بژیک

نسخه جدید

ویژه شب امتحان

نکات مهم

خلاصه

تفسیر موضوعی نهج البلاغه

منبع اصلی: نشر معارف (مصطفی دلشاد تهرانی)

مناسب برای //
دانشجویان سراسر کشور

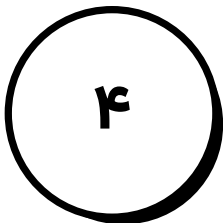
نویسنده //
تیم بژیک

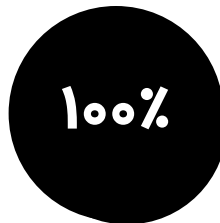
نوع فایل //
خلاصه طبقه بندی شده

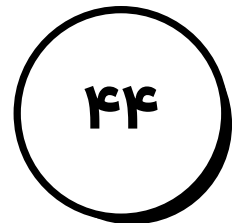
کیفیت //
تضمین ۱۰۰٪ مطالب

ساعت مطالعه

پوشش نکات

صفحه مفید

بسم الله الرحمن الرحيم

خلاصه تفسیر موضوعی نهج البلاغه

مصطفی دلشاد تهرانی

بخش اول: آشنایی با نهج البلاغه

عنوان نهج البلاغه

نهج البلاغه عنوان کتابی است که در فرهنگ اسلامی مانند آفتاب نیمروز می درخشد و همچون صدفی مشحون (پر بودن) به گوهرهایی از حکمت های عالی است. این عنوان را شریف رضی بر منتخبی از خطبه ها، مواعظ، نامه ها و عهدنامه و کلمات قصار علی (ع) انتخاب کرد.

عصر گردآوری نهج البلاغه

نهج البلاغه در سال ۴۰۰ هجری گردآوری شده است. عصری که از نظر فرهنگی برجسته و ویژه است. این عصر مصادف با دوره سوم خلافت عباسیان می باشد که پس از دو دوره تحولات بزرگ سیاسی شکل گرفت و این دوره روزگار تحول های فرهنگی است.

گردآورنده نهج البلاغه

گردآورنده نهج البلاغه، ابوالحسن محمد بن حسین موسوی، معروف به سید رضی و شریف رضی است. وی در سال ۳۵۹ ق، در نیمه دوم سده چهارم دیده به جهان گشود و در سال ۴۰۶ ق، در اوایل قرن پنجم به سوی دار باقی شنافت.

سید رضی از اوان کودکی همراه برادرش، سید مرتضی به تحصیل علوم مقدماتی پرداخت و هوش سرشار و استعداد کم نظیر خود را در عرصه های مختلف ظاهر ساخت.

بیش از ده سال از سن شریف رضی نگذشته بود که به سرودن شعر پرداخت و چنان قریحه ای از خود نشان داد که سابقه نداشت. او در بیست سالگی در تمام علوم متداول عصر خویش سرآمد شده بود.

روح آزادگی در سید رضی چنان بود که با ابواسحاق صابی غیر مسلمان- از ادیبان و کاتبان برجسته قرن پنجم هجری که بر آیین صابئین بود - رابطه ای صمیمی داشت و میان آن دو، مراودات و مراسلات علمی و ادبی صورت می گرفت.

سید رضی گذشته از مقام والایی که در علوم اسلامی و فرهنگ دینی داشت، هنوز بیست بهار عمر را سپری نکرده بود که در عرصه ادبیات عرب، یکه تاز میدان و مایه مباهات همگان شد و در نظم و نثر شگفتیها آفرید.

او در انواع شعر هنرنمایی می کرد. شریف رضی از نظر جایگاه علمی، مقامی بس رفیع داشت و علم را در خدمت آرمانهای بلند خویش می انگاشت، که آثار او خود گواه این امر است.

سید رضی با وجود گرفتاریهای بسیار سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، و با وجود مشاغل مهم، حساس و وقت گیری همچون: نقابت طالبیان، امارت حج و نظارت دیوان مظالم در عمر ۴۷ ساله خویش، آثاری بس مهم برجا گذاشته است.

از جمله: حقائق التأویل فی متشابه التنزیل، مجازات الآثار النبویة، دیوان الشریف الرضی. اما مهمترین و گرانسنگترین اثر سید رضی، که هیچ کتابی پس از قرآن کریم به والایی، شیوایی، گرانمایگی و جاودانگی آن نمی رسد، نهج البلاغه است.

شریف رضی روز یکشنبه، ششم محرم سال ۴۰۶ ق، زندگی پر برکت خویش را به پایان برد. سپس، او را به کربلا بردند و در کنار قبر پدرش، حسین بن موسی دفن کردند.

کمیت نهج البلاغه

نهج البلاغه گزینشی است بی نظیر از کلام انسانی بی بدیل که شامل ۲۴۱ خطبه و کلام، ۷۹ نامه، ۴۸۹ حکمت و موعظه می شود.

کیفیت نهج البلاغه

نهج البلاغه از وجوه مختلف بی نظیر است. واژه ها و مفردات، ترکیبات و جملات، بافت و هندسه کلام، قوت و استحکام، آهنگ و موسیقی، لطافت و سحر بیان، زیبایی و ارزش ادبی، عمق معانی و... .
واژه ها و مفردات نهج البلاغه درخور تأمل بسیار می باشد و خود، موضوع بررسیهای لطیف و مفید است. نهج البلاغه آکنده از ترکیبات و جملات بدیع و زیبا و لطیف و پرمعناست.

هندسه کلام

مطالب نهج البلاغه در هر موضوع دارای هندسه ای متعالی می باشد.
هر بخش از کلام علی (ع) دارای اطغان بعدی بخاطر اعتدال، موزونی، پیوند منطقی و... می باشد.
جرج جرداق مسیحی در این خصوص می گوید: اندیشه های تازه همچون در نهج البلاغه از نهاد اندیشه های والای امام می زاید.
و ائسان در برابر مجموعه ای بی پایان قرار می گیرند ولی نه مطالبی که روی هم انباشته باشد بلکه سخنانی پیوند یافته و مرتب که در مراتبی بالا پیش می روند و در هر گام هماهنگ هم هستند.

زیبایی و ارزش ادبی

آنچه در وهله نخست در نهج البلاغه می درخشد و خواننده را حظی وافر می بخشد زیبایی و ارزش ادبی این کتاب است.
زیرا نهج البلاغه جلوه ای است از جمال و جلال انسانی کامل که در اوج فصاحت و بلاغت به فعلیت درآمده است. وجوه متعدد از دیگر امتیازات شگفت انگیز نهج البلاغه است.